

OKUL ÖNCESİ MÜZİK EĞİTİMİNİN ÖNEMİ VE EĞİTİM YÖNTEMLERİ

The Importance Of Pre-School Music Education And Education Methods

DOI NO: 10.5578/amrj.66453 Bahar BÜYÜKGÖNENÇ POLAT¹

Özet

Bu çalışmada, okul öncesi müzik eğitimi yöntemleri incelenmiştir. Okul öncesi müzik eğitiminin çocuklara kazandırdıklarından bahsedilerek detaylarıyla beraber eğitim yöntemleri anlatılmıştır. Sırasıyla Dalcroze, Kodaly, Orff, Suzuki, Montessori yöntemleri incelenmiş, felsefeleri ve temel özellikleri ele alınmıştır. Yöntemler arasındaki farklar ve benzerlikler ortaya çıkartılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda, okul öncesi müzik eğitiminde çocuklara daha fazla özgürlük ve yaratıcılık alanlarının sağlanmasının önemli olduğu ve okul öncesi müzik eğitiminin olumlu gelişmelere yol açtığı görülmüştür.

Bu çalışmanın öğrenci, eğitimci ve akademisyenlere ışık tutması amaçlanmıştır. Bu yöntemler pek çok müzik eğitimcisi tarafından kabul görmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Müzik, Eğitim.

Abstract

In this study, pre-school music education methods are examined. The pre-school music education has been told about the children, and details of the training methods are explained. Dalcroze, Kodaly, Orff, Suzuki and Montessori methods were examined and their philosophies and basic characteristics were examined. Differences and similarities between the methods have been revealed. As a result of this study, it was found that it is important to provide children with more freedom and creativity areas in pre-school music education and preschool music education leads to positive developments.

This study aims to shed light on students, educators and academicians. These methods have been accepted by many music educators

Key Words: Pre-School, Music, Education.

---

¹Öğr. Grv., İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuarı, baharbg@gmail.com

GİRİŞ

Ses ve müzik, çocuğun yaşamına önce anne karnında daha sonra doğumla beraber girmektedir. Bu etki annenin söylediği ninni ile başlayarak evde, okulda duyup öğrendiği müzik ile beslenmektedir. Çocukların hepsi müziğe aynı ölçüde yetenekli olmayabilir ancak bütün çocuklar müziği sever (Öztürk, 2007: 3).

Bir çocuğun yeteneğinin gelişimi büyük ölçüde içinde buldukları ortama da bağlıdır. Yetişmeye elverişli ortam ve koşullar bulunmazsa, çocuk çok yetenekli olsa da iyi bir müzisyen olamayabilir. Dolayısıyla okul öncesi kurumlarda, müzik eğitimi verilirken bu olgu göz önünde bulundurulmalıdır.

Genel olarak müziğin çocuk üzerindeki olumlu etkilerinden bahsetmek gerekirse; çocuğun duyularının gelişmesi ve dinlediğini duyması, duyduğunu anlaması ve okuma yazmaya hazırlıkta önemli beceriler kazanması, şarkı söylerken cümle kalıpları ve yeni kelimeler öğrenmesi ve bu sayede dilin gelişmesi, diksiyon ve akıcı konuşma becerisinin gelişmesinde yardımcı olmasıdır. Aynı zamanda duygusal yönden rahatlaması, güvensizlik, çekingenlik, korku gibi olumsuz duygulardan arınması, arkadaşlarıyla uyum içinde olması ve disiplin alışkanlığını kazanmasıdır. Bununla beraber kendi kültür ve geleneklerini tanıyarak yaratıcılığı güdülenen çocuğun sesi ve kulağı da gelişir. Tüm bunlara ek olarak şarkı söylerken nefes alıp vermeyi kontrol altına alma becerisi kazanır.

“Dünya tarihinde okul öncesiyle ilgili bulgular ilk olarak Eski Yunan’da ortaya çıkmış, 16 ve 17. yy’ da düşünürler bu dönemle ilgilenmeye başlamışlardır. Hatta Eski Yunan’da 30 yaşına kadar lir çalmayı öğrenmek bir zorunluluktur” (Başer, 2004: 2).

Ülkelere bakıldığında okul öncesi eğitimin amacı; Almanya’da, çocuğu toplumun sorumlu bir üyesi olarak yetiştirmek ve eğitim kurumlarında çocuğun ve ailenin ihtiyacına göre hizmet vermek, Avusturya’da 3-6 yaş arası çocukların bedensel, bilişsel ve sosyal gelişimini sağlamak, Fransa’da okul öncesi eğitim zorunlu olmamakla beraber çocukların ilkokula hazırlanmasını sağlamaktır. Finlandiya’da ise bu eğitim yine zorunlu değildir, çocuklar kreşlere verilir. İspanya’da amaç çocuğun renkli bir kişiliğe sahip olmasını sağlamaktır. Portekiz’de okul öncesine çok önem verilmektedir. Okul öncesi eğitim, eğitimin ilk basamağı olarak görülür. Amerika’ da müzik eğitiminin anne karnına indirgenmesini hedefleyenler, 18 aylıkken çocukları müzik eğitimine başlatmaktadır (Başer, 2004: 2).

Bu araştırmada, okul öncesi müzik eğitiminin faydaları, çocuğun fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimi açısından ele alınmış, bu doğrultuda çeşitli kaynaklar taranarak elde edilen bilgiler paylaşılmaya çalışılmıştır. Öncelikle okul öncesi müzik eğitiminin faydaları araştırılmış daha sonra öğrenim yöntemlerini araştırarak neler kattığı irdelenmiştir. Bu araştırmanın müzik eğitimcilerine faydalı olması ilk hedeftir. Tüm yöntemlerdeki ortak hedef, öğrencilere çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesidir. Dolayısıyla müziğe yetenekli ve istekli çocuklar bu yöntemler sayesinde gelecekte yapacakları çalışmaları için sağlam bir birikim kazanacaklardır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışma, kaynak tarama yöntemiyle yapılmıştır. Elde edilen bilgiler derlenerek okuyucuya sunulduğu nitel bir yapıya sahiptir. Aynı zamanda tarama modeli bir araştırmadır. Elde edilen bilgilerle, okul öncesi müzik eğitiminde kullanılan yöntemlerin katkıları ön plana çıkartılmıştır. Tüm kaynaklar tek tek incelenerek derlenen bu çalışmada, en temel bilgiler göz önüne alınarak sunulmuştur.

Okul Öncesi Müzik Eğitimi Yöntemleri

Dalcroze Eğitim Yöntemi

Emile Jacques-Dalcroze (1865-1950) müzik eğitiminde hareketi temel alan bir yöntem sunmuş, bu yöntemde hareket ve vücut ritminin, dans ve tedavide önemli olduğu kadar müzik eğitiminde de çok güçlü bir etkisi olduğunu savunmuştur. Zihin ve beden arasındaki uyum, doğaçlama ve beden hareketleri ile gösterilmektedir. Bu yöntemde hareket esastır. Çocuklar duydukları müziği kendilerine göre ifade etme fırsatı elde etmiş olurlar. Bu yöntemin en önemli özelliği, çocukların hareket edebilme yeteneklerini kendi kendilerine ortaya çıkarabilmelerini sağlamak olmuştur.

Emile Jaques-Dalcroze: “Bedenin, sesle düşünce arasında köprü olduğu ve duygularımızı dolandırmadan ifade etmemize yarayan bir enstrümana dönüştüğü müzik eğitim biçiminin hayalini kuruyorum” (akt. Özal, 2007: 3).

Dalcroze yönteminin esasları şöyle sıralanmıştır:

- ‘1. Ritim, müziğin ana unsurudur.
2. Ritim harekettir. Müzikteki tüm ritimlerin kökü insan bedeninin doğal ritmidir ve bu hareket ederek tecrübe edilebilir.
3. Vücudumuz ilk enstrümanımızdır. Hareketi hissetmeden müziği icra edemeyiz. Dalcroze’ un geliştirdiği hareketle öğrenme yönteminde hareket repertuarı, yeryüzündeki ve uzaydaki hareket biçimlerinden etkilenecek şekilde düzenlenmiştir. Egzersiz hareketleri, müzikal değişikliklere doğal olarak verilen bedensel tepkilerle biçimlenir. Ayrıca egzersize başlamadan önce yapılan hazırlık hareketleri yapılan egzersiz kadar önem taşımaktadır’ (Kaya, 2011: 41).

Dalcroze yöntemi üç aşamada gerçekleşmektedir:

1. Ritmik hareket
2. Solfej
3. Doğaçlama (Hareketle birlikte şarkı söyleme) (Özal, 2007: 5).

Tüm müzik öğretim yöntemleri içinde Dalcroze yaklaşımı belki de tanımlaması en zor olanıdır. Bunun nedeni, yöntemin belli kitaplarda, şarkılarda ya da diğer müzik öğretim araçlarında doğrudan yer almaması, bunun da ötesinde birebir öğretmenle ilişkili olmasından kaynaklanır. Genelde öğretmenler ilgileri, becerileri ve öğretim teknikleri açısından birbirlerine göre farklılıklar gösterirken, Dalcroze yaklaşımını benimsemiş olanlar arasındaki özel alanlar, ilkeler ve stratejiler ortak bir düşünce yapısını ortaya koyar (Özal, 2007: 4).

‘Öğrenilen müzikal hareketleri en iyi şekilde uygulayabilmek için, karışık eklem hareketleri repertuarı gereklidir. Çocukların müzikal hareketleri çok çeşitli olabilir. Bunlar, el, kol, baş, omuz ve vücudun birçok bölümünün birleşiminden oluşabilir. Çocukların hareketleri kişisel ve ani tepkilerden oluşur. Çocuklar tempo, ritim ve müzik ölçüsünü bedenleriyle işledikçe, müzikteki değişikliklere (ölçü, ritim, dinamikler veya uzunluk) aniden uyum sağlamayı öğrenirler ve ilerleme kaydederler’ (Özal, 2007: 5).

Kodaly Eğitim Yöntemi

Macar besteci Zoltan Kodaly (1882-1967) tarafından geliştirilen bu eğitim tekniği, müzik ve dansı birleştiren bir tekniktir ve derse katılımın aktif olarak gerçekleşmesini sağlar. Kodaly, çocukların oyun oynamayı çok sevdiklerini, dansın da çocuk için bir tür oyun olduğunu savunur. Çoğunlukla da şarkılar oyunlaştırılır ve bu yöntemde repertuar geleneksel halk şarkılarından seçilerek, eğitim sırasına dikkatli bir şekilde uyulur. Çocuklar şarkı söyleme, el çırpma, dans etme gibi aktif yöntemlerle öğrenirler. Kodaly, toplu söyleme müzik öğretim yöntemidir ve müziksel işitme, okuma-yazma ve söyleme davranışlarını toplu şarkı söyleyerek öğretme yoludur.

‘Müzik herkes içindir... Öğretmenler, müziği ve müzik yapmayı öğrencilerin hayatının ayrılmaz bir parçası olması yönünde geliştirmelidirler’ (Özeke, 2007: 112). Bu cümle Kodaly’ nin müzik eğitimine olan yaklaşımı hakkında fikir vermektedir.

Kodaly yönteminin savunduğu görüşler şöyle sıralanabilir;

1. Her insan dil konusunda bilgi sahibi olduğu kadar müzik konusunda da bilgi sahibi olabilir. Çocuklar için müziği okuyup yazabilmek, anadillerini okuyup yazabilmesi kadar doğal bir durumdur.

2. Doğal bir unsur olan şarkı söyleme, müziğin temelidir ve herkese erişip hemen içselleşebilir. Şarkı materyalleri, çocuğun kendi kültürüne ait olan halk şarkılarından oluşur.

3. En etkili müzisyen en erken başlar.

4. Çocuklar halk şarkılarından başlayarak batı müziğine doğru, sürekli yüksek kalitedeki müzikleri dinlemelidir.

Kodaly, sistematik yöntemini çocukların doğal gelişim durumlarına göre düzenlemiştir. Çocuklar geliştikçe repertuarlarına daha karışık ritimli ve daha geniş ses aralıklı eserler ekleyeceklerdir. Müzikal hafızayı ve iç duyumu geliştirmek, Kodaly yönteminde hayati önem taşıyan bir başka unsurdur. Çocuklar Kodaly’ nin temel alıştırmalarını geçmeden enstrüman çalmaya başlayamazlar. Esas olarak eşliksiz şarkı söyleme eylemine dayanan yöntemin tam adı ‘Kodaly Koro Yöntemi’ olarak belirlenir (Ören, 2011: 7).

Kodaly egzersizlerinde kullanılan araçlar şöyledir;

Bağlı Solmizasyon

El işaretleri (Fonomimi)

Ritim süresi heceleri

İleri aşamalarda başka araçlar da kullanılmakta ancak bu üçü Kodaly öğretmenlerinin öğrencilerine müziği okutup yazdırmak için kullandıkları araçlardır.

Bağlı solmizasyon; hareketli do sistemi olarak kullanılmaktadır. Bu sistem do majör dışındaki diğer majör tonlardaki müzikleri do majöre, la minör dışındaki bütün minör tonlardaki müzikleri de la minöre aktararak solfej yapma yöntemidir. Tüm şarkılar sol anahtarına göre okunur, biri ana tonda diğeri ise bağlı tonu olmak üzere iki solfeji bulunur.

Fonomimi (El işaretleri); Burada amaç, tonal hafızayı daha çabuk ve daha emniyetli bir şekilde ortaya çıkarmaktır.

Ritim süresi heceleri; Süre değerlerinin kavranmasını sağlayan ritim süresi heceleri öncelikle kalıp olarak öğretilir. Nota başı olmayan ritim çubuklarıyla okutma yöntemidir. Kodaly sınıflarında çocuklar hece sistemiyle ritim okumaya başladıktan sonra gerçek ritim değerlerini öğrenirler (Ören, 2011: 12).

Zoltan Kodaly'nin Müzik Eğitimi Kavramı

Kodaly' nin müzik eğitim kavramının temel ilkeleri, 1925 yılında bestecinin ilgisini müzik pedagojisine yoğunlaştırmasıyla oluşturulmuş ve yavaş yavaş hayata geçirilmiştir. Fikirlerini bazı alıntılarla şöyle sıralayabiliriz;

“Müzik, yerini başka hiçbir şeyin alamayacağı bir entelektüel besindir. Onu alamayanlar ruhsal bir kansızlık içinde yaşar ve ölürlür. Müziksiz sağlıklı bir ruhsal yaşam düşünülemez. Ruhun içinde sadece müziğin aydınlattığı bölgeler vardır. Müzik öğretimi anaokulunda başlamalıdır ki çocuk müziğin temellerini erken yaşta yakalayabilsin, çünkü müziksel işitme ancak erken başladığı takdirde başarılı olabilir” (Ören, 2011: 3).

“Eğer biri bu eğitimin özünü bir sözcük ile anlatmak isterse, bu sözcük ancak şarkı söylemek olabilir. İçinde bulunduğumuz makineleşme çağı insanı bir makine olarak göreceğimiz bir yolda

sürüp gidiyor. Sadece şarkı söyleme ruhu bizi bu kederden koruyabilir” (Ören, 2011: 4).

“Müziği anlamının yolu herkese açıktır: Bu yol müzikal okuma ve yazmadır. Bu becerilere sahip olan herkes büyük müzik deneyimlerine katılabilir” (Ören, 2011: 5).

Orff –Schulwerk

“Orff-Schulwerk yöntemi Alman besteci Carl Orff (1895-1982) tarafından geliştirilmiştir. Carl Orff ilk başta şu anki tedavisel yaklaşımları geliştirmeyi hedeflememiştir, onun ilk hayali tiyatro ile müzik ve dansı etkili bir şekilde bütünleştirmektir. Bu konuda birlikte çalıştığı dans ve jimnastik eğitimcisi Dorothea Gunther, sonunda onu Schulwerk çalışmasına, yani okul çalışmasına doğru yönlendirmiştir” (Kaya, 2011: 43).

Ritim müziğin merkezidir ve çocuk ilk yıllarında her şeyden önce ritim duygusunu geliştirmelidir. Doğaçlama ve yaratıcılık Orff eğitiminde önemli bir yer tutmaktadır. Ritimde, bedenden yola çıkılır ve vücut hareketlerinden yararlanır. Her çeşit davula önem verilir. Orff eğitim sisteminin özelliği, bireyin özgürce hareket etmesini, doğaçlama yapmasını, kendini müzikle ifade etmesine olanak sağlamasıdır. Orff çalgıları, tamamen Orff çalgıları olarak tasarlanmıştır ve dünya üzerinde tam olarak tek bir kültüre ait değildir. Fakat biçim olarak Afrika, Güneydoğu Asya ve Endonezya çalgılarından esinlenilmiştir. Orff çalgılarının tasarımı çocukların, zillerin, davulların, ksilofonların (xylphone), metal çalgıların, yaylıların ve diğer halk çalgılarının tınlarına adapte olabilecekleri şekilde yapılmıştır. Çelik üçgen, kastanyet, zil, tef, marakas, timpani, ksilofon, metalofon ve ritim çubukları Orff çalgıları olarak kullanılır. Ağaç ve metal tuşlu vürmalı ezgisel çalgılar, tampere sistemine göre yeniden düzenlenmiştir. Ses renkleri diğer enstrümanlardan farklıdır ve çalma tekniğinin farklılığından dolayı müzik eğitiminde önemli bir yer tutmaktadır. Bu enstrümanlar 4 – 5 yas grubu çocukların bile çalabileceği kolaylığa sahiptir. Bildikleri melodiyi enstrümanda bulmaya çalışmaları, tınların dikkat çekici olması, yaratıcılıklarının gelişmesinde rol oynamaktadır.

Başlangıç olarak Orff eğitiminde kullanılan müzikal unsurlar şunlardır:

1. Pentatonik (beş sesli) dizi.
2. Ostinato ile güdülerin gelişimi.
3. Kanon ve rondo gibi basit formlar.
4. Çocukların materyalleri ve kendi kültürlerinden alıntılar.
5. Çocukların seviyelerine göre, yaratıcı drama, şiir ve hikâye

literatürü.

Ritim ve doğaçlamaya dayanan deneyimsel yöntemdir ve çocukların zıplama, koşma ve sallanma gibi hareketlerle onların doğal buldukları ritimler üzerine kurulmuştur. Eserlerde yaratıcılıklarını kullanarak, doğaçlama vücut hareketleriyle dans etmektedirler. Böylece kendilerine güvenlerinin arttığı gözlemlenmiştir. Çocuklar oynayarak, hareket ederek, şarkı söyleyerek yaratıcı etkinliklerde bulunurlar (Çevik, 2007: 98).

Öğrenciyi derse hazırlarken performansa uygun duruş, doğal hareketler ve motivasyon, çocukların ders içindeki öğrenmeden ve evde çalışmalarından zevk almasının sağlanması çok önemlidir. Bu şekilde uygulanan çalışmalar çok daha verimli olmuştur.

Suzuki Eğitim Yöntemi

Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) tarafından geliştirilen Suzuki öğrenme yöntemi insan kulağını bebeklikten başlayarak eğitmeye dayalı bir yöntemdir. Dr. Suzuki bu yöntemini, özel yetenekli çocuklar ve II. Dünya Savaşı sırasında travma geçirmiş genç insanlar üzerinde yaptığı incelemeler sırasında geliştirmiştir. Suzuki metodu anadil kavramına dayanır. Her çocuk kendi dillerini içselleştirmiş olarak doğarlar ve doğduktan sonra bu dilde ustalaşmaya başlarlar. Bu yaklaşımla Suzuki bu düşüncenin müzikle bağlantısını şöyle kurar; yetenek bir hediye olmayıp, zamanla kazanılabilen ve geliştirilebilen bir durumdur. Bununla birlikte yetenek geliştirme ve yetenek eğitimi kavramları ortaya çıkmıştır. Suzuki yönteminde beste yapımı, kâğıtta yazılan notaya göre değil dinleme ve deneyimle şekillenir. Parçalar benzetme yoluyla ortaya çıkar. Suzuki'ye göre müziği çalmayı öğretmeden nota okumayı öğretmek, konuşmayı öğretmeden yazmayı öğretmeye benzer.

Suzuki yönteminin ana prensipleri şunlardır:

1. Müzik eğitimi doğduktan hemen sonra başlar. Çocuklar günlerini, çevrelerinde çalınan kendi kültürlerinden en üst seviyede müziklerle geçirmelidir

2. Öğrenciler enstrüman çalmaya okul öncesi dönemde başlamalıdır.

Öğretmeni taklit ederek ve kayıttaki eserleri dinleyerek müziği öğrenmeye başlarlar. Müzik yapmak, çalmaktır. Başlangıç aşamasındaki çocuklar öncelikle çocuk şarkılarını öğrenirler. Kendi kulakları çocukların en iyi öğretmenleridir.

3. Suzuki metodunun en önemli prensiplerinden biri de nota okumanın çalmayı öğrenmeden asla öğretilmemesidir.

4. Her Suzuki parçası bir öncekinin yapısı üzerine kurulmuştur. Bu yöntem çocuğu, ufak adımlarla uzmanlığa doğru götürür.

5. Sürekli tekrar uzmanlığın en önemli unsurudur.

6. Suzuki metodu çocukların müzikte ne elde ettiklerine değil onların rahatlığına ve kendine güvenine önem verir. Eserleri öğrenmek eleştiri ve baskı yapma ile gerçekleştirilmemelidir.

7. Aile evdeki öğretmen olmalıdır. Ebeveynler bütün derslere katılır, ders konusu ve talimatlar hakkında bilgi sahibi olur. Suzuki metodunda öğrenmek için erken veya geç diye bir zaman kavramı yoktur. Ebeveynler çocuklarıyla evde birlikte çalışırlar. Öğretmen-öğrenci-aile Suzuki metodunun üçgenidir.

8. Suzuki programı aynı zamanda bir grup deneyimidir. Çocuklar önce öğretmenleriyle daha sonra da diğer öğrencilerle birlikte çalarlar (Kasap, 2005: 118).

Çocuklara 3-4 yaşından itibaren çalgı eğitimi vermenin önemi büyüktür. Sürekli olarak çocuklara müzik dinletilmelidir. Suzuki eğitim yönteminde, 3 yaşından itibaren keman ve piyano eğitimine başlamak mümkündür. Bu eğitim süreci keman öğrencilerinde grup dersler halinde yürütülerek velilerin de derse katılımı sağlanmalıdır.

Montessori Eğitim Yöntemi

Montessori yöntemi İtalyan Dr. Maria Montessori (1870-1952) tarafından geliştirilmiş, bireysel eğitime dayanan bir yöntemdir.

Montessori düşüncesine göre eğitim, öğretmenin bilgiyi vermesiyle gerçekleşmez, eğitim ve öğrenme insanın tamamıyla gelişigüzel deneyimlerle elde edilebileceği doğal bir süreçtir. Dr. Maria Montessori psikiyatri, eğitim ve antropoloji üzerine eğitim görmüş ve İtalya’da ilk kadın doktor unvanını almıştır. Çocuklar üzerinde yaptığı araştırmalar sonucunda edindiği eğitim görüşüne göre her çocuk, ortaya çıkarılması beklenen eşsiz bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyel ortaya çıkarıldıkça çocuk mutlu olur ve toplum içinde en verimli hale ulaşır (Kaya, 2011: 45).

Montessori yönteminin temel özellikleri şu şekilde sıralanmıştır:

1- Büyüklerle küçüklerin bir arada bulunması çocukların kendilerine olan güveni geliştirmektedir.

2- Çocuklar öğretmenlerinin uyarıları yerine getirerek, kendi hatalarını kendileri düzeltmektedirler.

3- Bireysel öğrenme, çevre içinde gerçekleşir. Her bir çocuk farklı bir adımda büyür.

4- Soyut yerine somut öğrenme önemsenir. Çocuklar, kavramları birebir gerçek hayatta yaşayarak öğrenmelidir.

5- Montessori sınıflarında bütün materyaller çocukların erişebileceği yerlerde bulunur. Masa ve sandalyeler çocukların kullanabileceği kadar küçük, duvardaki resimler çocukların göz seviyesinde olacak şekildedir. Montessori sınıflarındaki materyaller, çocukların ulaşabilecekleri dolaplarda bulunduğu için çocuğun istediği materyali seçmesine olanak sağlanmaktadır.

6- Çocuklar eğlenmenin zevkiyle ve araştırma isteğiyle çalışırlar. Çocuklar doğal liderlerdir ve görevlendirilmekten memnundurlar.

7- Montessori eğitimi çocuklara doğal bir sorumluluk hissi vermeyi hedefler.

8- Çevre, çocuklar için hazırlanır.

9- Çocuklar öğretmenleri yerine, kendi gelişim ihtiyaçları tarafından motive edilirler.

10- Çocuklar, deneyimlerini mutlaka kendileri yaparak kazanır.

11- Çocuklar, materyallerin özellikleri sonucu duyularını hassaslaştırır ve onları kullanmayı öğrenir.

12- Çocukların çalışmasında ona seçme özgürlüğü sağlamak önemlidir.

13- Gerçek hayatla ilişkiler kurulur. Çevre çocuğun yaşadığı kültürel çevreye uygun hazırlanır.

14- Materyalin çekiciliğine özen gösterilir (temizlik, bütünlük, renk uyumu).

Montessori yönteminde oyun, öğretmen ya da çocuklar tarafından yapılandırılmış, kuralları olan ve grupça oynanan etkinliklerdir. Çocuğun en temel gereksinimlerinden biri de harekettir. Bu yüzden çocukların hareket gereksinimleri oyun etkinlikleri sırasında doğal olarak karşılanabilir. Müzik eğitiminde, ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, şarkı söyleme, ritim çalışmaları, yaratıcı hareket ve dans, müzik eşliğinde hareket, müzikli öykü oluşturma ve çeşitli işitsel algı etkinlikleri yapılır. Müzikte ayrıca solfeje ağırlık verilir. Montessori'nin görüşüne göre yazıyı okumayı öğrenen bir çocuk nota okumayı da kolaylıkla öğrenebilir. Bu okumanın öğrenilebilmesi için çeşitli didaktik materyaller ve sistemler düzenlenmiştir (Mutlu vd, 2012: 119). 'Örneğin yeşil bir ahşap tahtanın üzerine siyah porte çizgileri çizilir; daha sonra çizgiler ölçü çizgileriyle kesilir ve her bir bölümdeki çizgilerin üzerine yuvarlaklar yapılır. Ve bu yuvarlakların üzerine nota isimleri yazılır. Bazen de üzerinde nota isimleri yazılan diskler hazırlanır ve bunlar çizgilerin üzerlerine yerleştirilir. Disklerle yapılan daha farklı bir öğretimi de diskler çizgilere takıldığında çıkardıkları seslerden nota seslerinin müzikal olarak okunmasını amaçlayan öğretimdir' (Kaya, 2011, 47)

SONUÇ

Bu çalışmanın sonucunda, bahsedilen tüm yöntemlerde hedeflenen, öğrencilere enstrüman eğitimi öncesinde müziksel bilgi ve beceri kazandırmak, yanı sıra müziğe yetenekli ve istekli çocuklara bu yöntemlerle gelecekte yapacakları çalışmaları için olanak sağlamak olmuştur. Yanı sıra, oyun yoluyla yapılan müzik etkinlikleri, çocukların isteyerek katılmalarını sağlayacaktır. Bu yöntemler doğru uygulandığında, çocukların gelişimi üzerinde birçok olumlu etki bırakacaktır. Müziğe ilgisi ve yeteneği olan çocuklar bu esnada gözlenerek belirlenip, yeteneklerini geliştirme fırsatı sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Başer, F. A. (2004). Müziğin Okul Öncesi Dönemde Çocuk Gelişimine Katkısı, Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü.
- Çevik, B. (2007). Müzik Öğretim Yöntemlerinden, Orff Müzik Öğretisine Genel Bir Bakış, BAÜ, FBE Dergisi.
- Dale, M. (?). Dalcroze course schedule faculty. Dalcroze.org.U.S.A
- Demirel, Ö. (1999). Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı, Pegem A Yayıncılık Tic. Ltd. Şti. Ankara.
- Erdal, G. (2005). Müzik Öğretim Yöntemlerinden Dalcroze Metodu ve Kullanımı, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Sempozyumu Bildirisi, Kayseri.
- Kasap Tecimer, B. (2005). Suzuki Okulu Metodu, Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 6 Sayı 9.
- Kaya, D. N. (2011). 0-5 Yaş Arası Çocuklarda Müzikli Oyunların Gelişime Etkisi, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Mutlu, B., Ergişi, A., Ayhan, A., Aral, N. (2012). Okul Öncesi Dönemde Montessori Eğitimi, Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi.
- Özal, K. (2007). Dalcroze Metodu, “OMU Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi ders notu” Müzik Eğitimi Yayınları, Samsun.
- Ören, B. (2011). Kodaly Yöntemi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Samsun.
- Özeke, S. (2007). Kodaly Yöntemi ve İlköğretim Müzik Derslerinde Kodaly Yöntemi Uygulamaları, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.
- Öztürk, A. (2007). Okul Öncesi Eğitimde Müzik, Morpa Yayınları.
- Şen, Y. (2006). “Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Gelişiminde Müziğin Önemi” Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 1, Cilt 7.

Tarman, S. (2006). Müzik Eğitiminin Temelleri, Birinci Basım,
Ankara.

<http://kutuphane.uludag.edu.tr>

<http://mavi-nota.com>

http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/makale/B-Gultek_3.pdf